

Омбудсман України
Ombudsman of Ukraine

ЗВІТ

**про результати відвідування відділення поліції № 4 м. Збараж
Тернопільського районного управління поліції Головного управління
Національної поліції в Тернопільській області
08.04.2026**

м. Тернопіль, 2026

I. ВСТУП

На виконання функцій національного превентивного механізму (далі – НПМ) відповідно до Факультативного протоколу Конвенції проти катувань та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження та покарання, на підставі статей 13, 19¹, Закону України «Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини», 08.04.2026 року групою НПМ здійснено відвідування відділення поліції № 4 м. Збараж Тернопільського районного управління поліції Головного управління Національної поліції в Тернопільській області (далі – ВП, відділення поліції).

Відвідування здійснювали члени групи НМП:

Біловус Людмила Романівна, головний спеціаліст Відділу сприяння роботі регіональних представництв Секретаріату Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини (керівник групи НПМ);

Сапужак Софія Михайлівна, головний спеціаліст Відділу сприяння роботі регіональних представництв Секретаріату Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини;

Коновалова Вікторія Віталіївна, представниця громадської організації.

Відвідування відбулося у присутності Пахлана Віталія Вікторовича, заступника начальника – начальника сектору взаємодії з громадами ВП.

Загальна інформація

Відділення поліції знаходиться у двоповерховій будівлі за адресою: вулиця Б. Хмельницького, будинок 24, м. Збараж, Тернопільська область, 47203.

При вході до ВП наявна вивіска з повною назвою установи, кнопка виклику чергового для осіб з інвалідністю, сходи містять контрастну стрічку (фото 1).

На день відвідування особовий склад ВП налічував: по штату – 51 посаду, з них атестованих працівників – 49, вільнонайманих працівників – 2, некомплект складає 7 осіб (13,7 %).

У вестибюлі розміщується пост чергового, що забезпечує пропускний режим і здійснює реєстрацію доставлених, запрошених і відвідувачів. Доступ до приміщень установи здійснюється після реєстрації громадян у журналі обліку доставлених, відвідувачів і запрошених. Згідно з Журналом обліку доставлених, відвідувачів та запрошених на час відвідування групою НПМ осіб у ВП не перебувало.

На стінах вестибюлю та кімнати приймальні громадян наявні інформаційні стенди з інформацією про керівництво органу, графік прийому, з іншою довідковою інформацією від Національної поліції, скринька для скарг та пропозицій тощо (фото 2, 3).

У відповідності до вимог Інструкції із застосування органами та підрозділами поліції технічних приладів і технічних засобів, що мають функції фото- і кінозйомки, відеозапису, засобів фото- і кінозйомки, відеозапису, затвердженої наказом Міністерства внутрішніх справ України від 18.12.2018 № 1026, в районному управлінні поліції встановлені камери відеоспостереження з можливістю архівації даних не менше 30 діб.

На першому поверсі ВП також облаштовано кімнати для проведення слідчих дій (фото 4), конфіденційного побачення з адвокатом, кімната дружніх відносин до дитини (фото 5).

У відділенні поліції функціонує кімната для затриманих та доставлених (далі – КЗ) (фото 6). Згідно Журналу обліку осіб, яких поміщено до кімнати для затриманих, упродовж першого кварталу 2026 року затримані особи до КЗ не поміщалися. У ВП наявні договір про закупівлю готових страв та меню-калькуляція до договору для забезпечення харчуванням осіб, у разі їх поміщення до КЗ.

Протягом першого кварталу 2026 року співробітниками ВП було затримано 1 особу в межах кримінального процесуального законодавства та 3 особи за вчинення адміністративних правопорушень.

Службові особи ВП забезпечують інформування про затримання осіб орган (установу), уповноважений надавати безоплатну правничу допомогу, фіксуючи час повідомлення та дані посадової особи, яка його отримала, у журналі інформування центрів з надання безоплатної правничої допомоги затриманим.

Працівники ВП пройшли тренінги з надання домедичної допомоги та отримали відповідні сертифікати (фото 7). У черговій частині ВП міститься перелік закладів охорони здоров'я, де впроваджена замісна підтримувальна терапія, а також наявні аптечки для надання домедичної допомоги, наповнені лікарськими засобами з актуальним строком придатності (фото 8).

Працівники відділення поліції ведуть такі журнали: журнал інформування центрів з надання безоплатної правничої допомоги затриманим; журнал реєстрації надання медичної допомоги особам, які перебувають в органі (підрозділі) поліції; журнал обліку доставлених, відвідувачів та запрошених; журнал обліку осіб, яких поміщено до кімнати для затриманих. Ця документація відповідає формам, затвердженим у національному законодавстві.

Під час відвідування групою НПМ оглянуті службові кабінети співробітників відділення поліції, предметів, які можуть бути застосовані для катування чи психологічного тиску, не виявлено.

У посадових інструкціях працівників ВП передбачені положення про заборону катувань відповідно до статті 10 Конвенції проти катувань та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження і покарання.

Відповідно до Акту обстеження об'єкта фонду захисних споруд цивільного захисту від 09.10.2025 року № 1142, підвальне приміщення ВП використовується як найпростіше укриття (фото 9, 10).

Попередні зауваження.

Попереднє відвідування ВП групою НПМ здійснено 16.04.2024 року. За його результатами надано рекомендації, зокрема:

Головному управлінню Національної поліції в Тернопільській області:

забезпечити обладнання кімнати для конфіденційного побачення затриманого із захисником та кімнати для затриманих.

Керівнику відділення поліції № 4 м. Збараж Тернопільського районного управління поліції Головного управління Національної поліції в Тернопільській області:

забезпечити належне ведення у відділенні поліції журналів обліку;

внести зміни до посадових інструкцій працівників відділення поліції пункт про заборону катувань та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження і покарання;

вжити заходи щодо забезпечення права на охорону здоров'я та медичну допомогу особам, що перебувають в органах поліції шляхом отримання відповідних сертифікатів щодо володіння знаннями і практичними навичками надання домедичної допомоги працівниками відділення поліції.

За результатами поточного відвідування встановлено, що надані рекомендації виконано частково.

II. ФАКТИ, ВИЯВЛЕНІ ПІД ЧАС ВІДВІДУВАННЯ

Порушення права на життя та безпеку (стаття 2 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод, стаття 27 Конституції України).

1. У відділенні поліції наявний план евакуації та вогнегасники, однак у порушення Правил пожежної безпеки, затверджених наказом Міністерства внутрішніх справ України від 30.12.2014 № 1417, ВП не обладнано автоматичною пожежною сигналізацією.

2. Під час відвідування групою НПМ зафіксовано придатність вогнегасників для використання в разі виникнення пожежі. Разом з тим, розміщення вогнегасників на першому поверсі приміщення відділення не відповідає вимогам п. 6 Розділу 3 Правил експлуатації та типових норм належності вогнегасників, затверджених наказом Міністерства внутрішніх справ України від 15.01.2018 № 25, зареєстрованих в Міністерстві юстиції України 23.02.2018 за № 225/31677, де зазначено, що переносні вогнегасники розміщують шляхом навішування за допомогою кронштейнів на вертикальні конструкції на висоті не більше 1,5 м від рівня підлоги до нижнього торця вогнегасника і на відстані від дверей, достатній для їх повного відчинення, або встановлюють у пожежні шафи пожежних кранкомплектів, на пожежні щити, стенди, підставки та спеціальні тумби (фото 11).

Порушення права на захист від катування або нелюдського чи такого, що принижує гідність, поводження або покарання (стаття 3 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод, стаття 28 та 48 Конституції України)

3. У відділенні поліції функціонує кімната для затриманих (далі – КЗ), проте у ході огляду КЗ групою НПМ було встановлено, що сантехнічний вузол не обладнаний дверима або іншими засобами ізоляції, унаслідок чого не забезпечується право затриманих осіб на приватність (фото 12).

Згідно вимог обладнання КЗ, що визначені ГБН В.2.2–00032684–001:2023 «Об'єкти для утримання (розміщення, поміщення) осіб», додаток Г (орієнтовний перелік обладнання кімнат для затриманих) та розділом VIII Інструкції ТВП, КЗ підрозділів Національної поліції України повинна мати сантехнічний модуль (умивальник та чаша клозетна), який облаштовується з урахуванням дотримання права на приватність.

Порушення права на професійну правничу допомогу (стаття 6 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод, стаття 59 Конституції України, стаття 213 Кримінального процесуального кодексу України).

4. У порушення вимог пунктів 17–19 розділу VI Інструкції з організації діяльності чергової служби в Національній поліції України, затвердженої наказом МВС України

від 23.05.2017 № 440, у ВП не забезпечено належних умов для проведення конфіденційних побачень затриманих осіб із захисниками.

Так, приміщення, визначене для проведення конфіденційних побачень, фактично використовується як робоче місце інспектора з дотримання прав людини, у зв'язку з чим не використовується за своїм функціональним призначенням (фото 13). Натомість зустрічі затриманих осіб із захисниками проводяться у кімнаті для слідчих дій, яка не відповідає встановленим вимогам щодо забезпечення безпеки, належного контролю та конфіденційності спілкування (фото 14).

Зокрема, зазначене приміщення не обладнане засобами зв'язку з черговим, розташоване поза належним візуальним контролем уповноваженої службової особи та не забезпечує належної звукоізоляції. Двері кімнати не оснащені шумопоглинальним покриттям, що не гарантує конфіденційності спілкування затриманих осіб із захисниками.

Порушення права осіб з інвалідністю, (передбачені Конвенцією про права осіб з інвалідністю, ратифікованою Законом України №1767-VI від 16.12.2009). У порушення вимог пункту 6.1.8. Державних будівельних норм України 2.2-40:2018 «Інклюзивність будівель та споруд.

5. Відповідно до вимог Державних будівельних норм В.2.2-40:2018 «Інклюзивність будівель і споруд. Основні положення», затверджені наказом Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України від 30.11.2018 № 327 (далі – ДБН Інклюзивність), доступність для маломобільних груп населення повинна забезпечуватися фізичною можливістю і зручністю потрапляння та пересування об'єктом.

Під час відвідування групою НППМ встановлено, що у порушення вимог пункту 6.1.8 ДБН «Інклюзивність» у відділенні поліції не забезпечено доступність для маломобільних груп населення, а саме не встановлено пандус та інших пристосувань для самостійного користування маломобільними особами.

6. У порушення вимог пункту 8.3.1 ДБН Інклюзивність, у ВП не встановлено жодних пристосувань для осіб з порушеннями зору, зокрема: відсутні тактильні покажники, інформаційні таблички зі шрифтом Брайля; не передбачено поручнів або вказівників із рельєфним покриттям; відсутні тактильні елементи доступності, які мають забезпечувати самостійне орієнтування осіб з порушеннями зору.

7. У порушення пунктів 6.12, 6.13 та 6.14 ДБН Інклюзивність у ВП відсутній санвузол, адаптований для потреб осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення вказаної категорії, хоча його наявність є обов'язковою.

Інші порушення

8. У порушення частини 2 статті 8 та частини 2 статті 12 Закону України «Про захист персональних даних», інформаційні стенди ВП не містять інформації про визначені законодавством права суб'єктів персональних даних.

III. РЕКОМЕНДАЦІЇ

1. Головному управлінню Національної поліції в Тернопільській області:

1.1. Забезпечити контроль за усуненням порушень, виявлених в ході відвідування відділення поліції.

2. Тернопільському районному управлінню поліції Головного управління Національної поліції в Тернопільській області:

2.1. Обладнати ВП автоматичною пожежною сигналізацією.

2.2. Розмістити вогнегасники відповідно до вимог п. 6 Правил експлуатації та типових норм належності вогнегасників, затверджених Наказом Міністерства внутрішніх справ України від 15.01.2018 № 25, зареєстрованих в Міністерстві юстиції України 23.02.2018 за № 225/31677.

2.3. Забезпечити обладнання КЗ та кімнати для конфіденційного побачення затриманого із захисником відповідно до вимог національних та міжнародних стандартів.

2.4. Створити належні умови для вільного доступу та пересування в ВП особам з інвалідністю та іншим маломобільним групам населення.

2.5. Розмістити на інформаційних стендах інформацію про визначені законодавством права суб'єктів персональних даних.

Додаток: фототаблиця на 3 арк.

**Керівник групи НПМ
головний спеціаліст Відділу
сприяння роботі регіональних
представництв Секретаріату
Уповноваженого Верховної
Ради України з прав людини**

Людмила Біловус

Фототаблиця до звіту

Фото 1

Фото 2

Фото 3

Фото 4

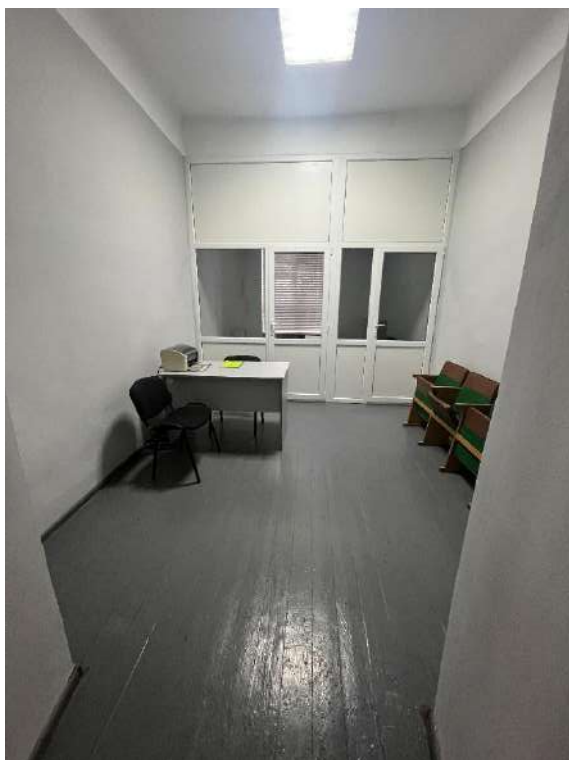

Фото 5

Фото 6

Фото 7

Фото 8

Фото 9

Фото 10

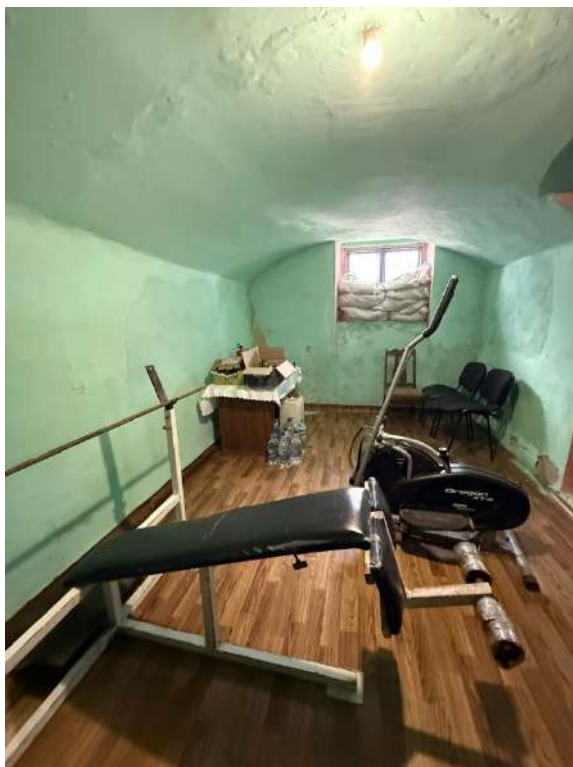

Фото 11

Фото 12

Фото 13

Фото 14

